

Vlastimil Kybal

osud českého historika a diplomata
doma a v emigraci

Rodové kořeny

Zakladatel rodu Kybalů v Černochově Matěj Kybal se zde usadil mezi lety 1770–80. Rodem z Dřivčic se oženil s Marií Magdalenou Srpovou z černochovské usedlosti čp. 45. Stal se i rychtářem obce. Manželství přineslo vedle tří dcer i syna Martina. Ten se ujal statku po smrti otce r. 1823 a oženil se s Marií Čechovou, dcerou černochovského sedláka Jiřího Čecha. Vedle dcer Marie, Anny a Barbory rodinu rozšířili i synové Jakub (nar. 1815) a Jan (nar. 1821). Martin Kybal zemřel již roku 1826 a zanechal vdovu s pěti nedospělými dětmi. Ta hospodařila na statku až do roku 1840, kdy jej předala synu Jakubovi. Mladší syn Jan (1821–1892) byl poslán na studie do litoměřického učitelského ústavu. Stal se posléze řídícím učitelem ve Slaném. Jeho ženou byla Marie, rozená Holičová (1813–1896). Z tohoto manželství vzešly tři děti: MUDr. Jindřich Kybal (1858–1897), Antonie Remualda Kybalová (1853–1916) a Marie Kybalová (1855–1936). Dcery po smrti otce působily ve Slaném, jedna jako učitelka hudby, druhá ženských prací. Jakub se r. 1840 oženil s Annou Zázvorkovou, dcerou sedláka Pavla Zázvorky z Černochova. V témže roce se manželům narodil syn František, 20. února 1846 pak syn Václav, otec Vlastimila Kybala, a 9. ledna 1853 se narodila dcera Marie. František Kybal vystudoval školu technického směru. Pracoval pak v Praze, Budapešti, Ústí n. L. a posléze ve Vídni. Mladší Václav převzal rodný statek. 10. února 1874 se oženil s Antonií Kubištovou ze Skůr. 27. dubna 1875 se manželům narodil syn Bohumil, který však téhož roku zemřel. 26. prosince 1878 následoval Václav. Vlastimil se narodil 30. května 1880. Byl pokřtěn peruckým kaplanem Františkem Štědrým 1. června téhož roku v černochovském kostele sv. Václava.

V letech 1887–1891 navštěvoval Vlastimil obecní školu v Černochově. Jeho učitelem zde byl V. Holub. Nadání dítěte přimělo jeho rodiče, aby nechali syna zapsat na Vyšší státní gymnázium ve Slaném. Zde studoval v letech 1891 - 99 a bydlel u prastrýce Jana Kybala, řídícího učitele na odpočinku. Po jeho smrti se odstěhoval do podnájmu, který sdílel s o tři roky starším kolegou a pozdějším historikem Rudolfem Urbánkem. Život vedle vědecky, politicky i kulturně zkušenějšího Urbánka přivedl posléze Vlastimila ke studiu historických věd na univerzitě.

Slánské gymnázium patřilo mezi školy s dobrou pověstí. Náboženství zde Vlastimila vyučoval katecheta Emanuel Cívka, filozofickou propedeutiku prof. Václav Petřík, klasické jazyky prof. Petr Hrubý, literaturu a český jazyk prof. Jan Koc, matematiku a fyziku prof. Karel Paul, historii a zeměpis prof. Vojtěch Zenker. Studium ukončil student úspěšnou maturitní zkouškou 7. července 1899.

Pokračovat ve studiu se rozhodl na Filozofické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity. Rozhodl se pro českou a evropskou historii u Jaroslava Golla, Václava Novotného, Josefa Pekaře, Josefa Kalouska i filozofii u T. G. Masaryka, Františka Drtiny a Františka Krejčího. Studium absolvoval úspěšně v letech 1899–1903.

Roku 1904 byl prohlášen doktorem filozofie po obhájení zdařilé práce O učení Mistra Matěje z Janova o církvi. Jeho spis získal roku 1905 jubilejní cenu České akademie věd a umění. Další rok pobyl Kybal studijně v Paříži u profesorů E. Denise a A. Sorela.

Vlastimil Kybal na návštěvě školy v Mexiku, 1936

Historik a diplomat

Vlastimil Kybal v San Diegu (USA), 1939

Roku 1911 se Kybal habilitoval pro všeobecné dějiny středověku a novověku prací Jindřich IV. a Evropa v letech 1609 a 1610. Pracoval nejprve jako asistent Historického semináře Filozofické fakulty Karlo-Ferdinandovy univerzity a pak jako asistent organizace univerzitních přednášek.

Černochovo a rodný kraj historika znovu a znovu lákal k návratům. Zde trávil své prázdniny a psal i části svých děl, především Františka z Assisi, či Učení M. Jana Husa.

Rok 1913 přinesl i velkou změnu v historikově osobním životě, sňatek se vzdělanou mexickou malířkou Anou Saenz. Oba se seznámili v Římě. Manželům se roku 1914 narodil syn Milíč a 1916 syn Dalimil. V roce Kybalova sňatku vyšla jeho monografie o Františku z Assisi, již autor věnoval své životní družce.

14. října 1918 byla historikovi přiznána Ministerstvem kultu a vyučování a potvrzena císařem Karlem mimořádná a neplacená profesura středověkých a novověkých dějin.

Nový samostatný stát Čechů a Slováků umožnil historikovi náročnou práci diplomata. V letech 1920–25 působil jako velvyslanec ČSR v Římě.

Léta 1925–27 trávil v Brazílii a Argentině, 1927–33 ve Španělsku. Po dvou letech přestávky zahájil prof. Kybal r. 1935 své působení jako velvyslanec pro Mexiko a středoamerické republiky. Zde se jeho diplomatická dráha uzavírá na počátku r. 1939 odchodem do exilu v USA.

V exilu a návrat domů

Historik se snažil české exilové komunitě v USA pomoci svými vědeckými i politickými zkušenostmi. Po osvobození Československa mu však v cestě domů zabránil špatný zdravotní stav manželky. Přesto V. Kybal pomýšlel na vydání svých českých i anglických exilových prací v Praze. Roku 1948 v nakladatelství J. R. Vilímek vyšla Kybalova práce *Organisace spojených národů*. K nezdaru však bylo odsouzeno vydání historikovy monografie o prezidentu USA F. D. Rooseveltovi, jež zůstala do dnešní doby v rukopise a je v archívu Společnosti Vlastimila Kybala.

Na rozdíl od některých bývalých univerzitních kolegů si Kybal o komunistické ideologii i jejím působení ve staré vlasti nečinil žádné iluze. Odstup historika jej osvobozoval od propadnutí povrchní představě o úloze ČSR jako politicko-kulturního mostu mezi východem a západem. Roku 1948 historik předpověděl, že komunismus bude nakonec i přes své vítězství ve střední Evropě odplaven vlnou dějin. Byl rozhodnutý i dál za hranicemi působit pro vlast jako soukromník a literát. Konce totality v rodné zemi se však již nedočkal.

Ještě deset let po únorovém převratu 1948 žili historik s manželkou v USA. Stesk po vlasti se projevil v Kybalově posledním díle dokončeném roku 1955 pod názvem *Anežka Česká – Historický obraz ze 13. století*. O tři léta později, 2. ledna 1958, Vlastimil Kybal ve Washingtonu D. C. zemřel.

V létě roku 1997 byly synem Dalimilem převezeny ostatky manželů Kybalových do Čech a 24. září uloženy v rodinné hrobce u stěny chrámu na Vyšehradském hřbitově. Obřadu, který vykonal J. E. kardinál M. Vlk, se zúčastnili i hosté z Kybalova rodného kraje. 26. července 1999 byla v Černochově na místě, kde stál historikův rodný domek, odhalena slavnostně pamětní deska Vlastimila Kybala. Těmito dvěma akty se historik znovu vrátil domů.

Obrázek u tiráže je detail obálky Kybalovy knihy, Svatý František z Assisi – americké vydání (1954).

Vydal **odbor kultury MěÚ Slaný**
ve spolupráci se

Společností Vlastimila Kybala

k 50. výročí úmrtí historika a diplomata

Dr. Vlastimila Kybala

a 350. výročí založení slánského gymnázia

text © Jaroslav Hrdlička

Tisk Kočka Slaný A. D. 2008